

СВОБОДА SVOBODA

UKRAINIAN DAILY PUBLISHED DAILY EXCEPT SUNDAYS, MONDAYS & HOLIDAYS (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Подарункова ціна — \$18.00, на рік — \$9.50, на 3 місяці — \$5.00. Для членів УНСОУ 65¢ м.с. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Державні тасмніці і преса

Ще формально не закінчилася історія з оприлюдненням у червні 1971 року серії засекречених документів про участь Америки у В'єтнамській війні, бо безпосередню вивади вираження тих документів ще очікують суду, а вже в американському політичному світі нова сенсація: синдикативний коломіст Джек Ендерсон, колишній офіцер покійного коломіста Дрю Пірсона, оприлюднив «строго довірочні» протоколи тасмних засідань у Білому Доші, які стосуються пакистансько-індійських відносин та політики ЗСА супроти обох тих держав. По суті небагато нового й досі невідомого подають ці документи, але вони таки зраджують, наприклад, листування американського посла в Індії Кеннета Кітінга з Державним Департаментом, наводять вислови голови штабу об'єднаних штабів адмірала Томаса Мурера, дорадника Президента Геярі Кіссінджера і взагалі приносять чимало таких подробиць, які були призначені тільки для державної верхівки, а не широкого загалу.

Названого вгорі журналіста годі табувати, і нема також вини за пресою, яка з природи речі халастеся за кожний цікавий матеріал. Але вина напевно по стороні державного апарату, який повинен більше дбати за збереження своїх тасмніць. Логічно треба припускати, що анонімовий інформатор Джека Ендерсона, якого він сам називав «високим урядовцем», передав йому ті документи або з ідеалістичних причин, бо не погоджується з політикою Уряду, якому служить, або з причини матеріальних причин, себто — за гроші. В обох випадках сталася знову шкода доброму імені американського Уряду в чужинському світі, який дістав новий доказ, що годі довіряти Вашингтонській тасмніці, які швидко можуть потрапити на сторінки преси.

Навіяний Суд екасував заборону Уряду друкувати «Пентагонські документи», потвердивши цим ще раз ту величезну цінність, якою є свобода американської преси. Але не є в порядку, що один високій урядовець пише на документі «строго довірочно», а інший урядовець, діставши такий документ в руки, передає його пресі для оприлюднення. Якщо оприлюднення такого документу не наражає безпеки країни і не дає ворогові цінних інформацій, то етика журналіста тут не порушена. Але порушена етика державного урядовця, зобов'язаного присягою до лояльності супроти держави і своїх заерхників.

Москва — Пекін

Останніми тижнями в совєтській пресі посилюється напад на комуністичний Китай і його «маоїстське керівництво». З остраху перед 700-мільйонним китайським населенням, Москва в своїй протипекінській пропаганді постійно ставить у центр «лаперових розстрілів» Мао Тсунга і його «керівну кміку». А з китайським народом, немас непорозуміння. Крім того ЦК КПСС атакує червоний Китай, часто послуговуючись статтями з преси країн — сателітів. Так, наприклад, передруковані в усій совєтській пресі, зокрема на сторінках «Радянської України» з 9 січня стаття «Справжнє обличчя маоїстів», взята з чеської комуністичної газети «Руде Право». Там сказано, що «справжня мета керівництва Китаю полягає в тому, щоб підкорити своєму впливові країни Африки, Азії і Латинської Америки, стіти «вождем третього світу», корисуючись цим, задовольняти свої територіальні претензії до сусідніх країн, насамперед до ССРСР.

«Територіальні претензії» Китаю до деяких частин Далекого Сходу ССРСР і в азійських совєтських прикордонних частинах не є просто собі претензіями: вимагані від ССРСР землі «такі належали колись Китаєві, що підбив їх з їхніми не китайським населенням. Тепер на цих просторах китайців мізерна кількість, а колонізується вони в основному росіянами. Отже, Москва може тільки пропагандивно твердити, що вона не має нічого проти китайського народу, а тільки, мовляв, проти Мао Тсунга. Червоний Китай, який потребує від свого населення «життєвого простору», особливо після прийняття його до ОН розвивав дипломатичний наступ на світ, використовуючи для цього навіть заплановану відставку президента ЗСА Р. Ніксона до Пекіну. Дійсно дійшло до часткової зміни політики. Пресою египетців Юнайтед Прес Інтернешенел інформувала 4-го січня ц. р. про таку зміну: «Пекінський режим переконався, що загроза з боку Росії є куди більшою, ніж з боку ЗСА».

Китай — комуністична, отже й імперіалістична потуга. Суперечки й ривалізація між Москвою і Пекіном не роблять з них автоматично друзів України, і про це варто не забувати.

ДЕЗЕРТИРИ І АМНЕСТІЯ

В усіх державах і в усіх війнах бувають дезертири. Чи релігій і совість, заборонили їм вбивати людей, чи вони керувались виразою до військової дисципліни, чи втікали, бо просто боялися за своє життя і здоров'я, чи не хотіли «витрачати часу» на війське, вилучити зумити його на студії, — без уваги на причини й мотиви факт дезертирства сумний і прикрый. Американські дезертири також належать до різних категорій. Докладного їх числа, мабуть, ніхто не знає, бо одні втекли вже з військи, інші перед рекрутцією. У Канаді й у Швейцарії 70.000 юнаків, які підпадають під категорію «військових дезертирів». Під час В'єтнамської війни перший дезертир утік до Швеції в 1967 році із стаціонарної у Німеччині частини. Постали різні лінії, насправді комуністичні організації у Франції, Скандинавії і Канаді, які сприяли дезертирству, даючи дезертирам першу допомогу, дармацію у комуністичних країнах за втечу з військи карують, як за найбільший п р отидержавний злочин.

Багато американських дезертирів влаштувались у країнах, куди вони втекли, ступають там, працюють, деякі заклали свої родини. Але багато з них тужать і хочуть вернутись на батьківщину. Батьки таких синів прагнуть, щоб вони могли дістати законну реабілітацію і вернутись до Америки. На одній з попередніх пресових конференцій президент Ніксон, запитаний, чи він приготував амністію для дезертирів, відповів одним словом: «ні». Але в радіо-телевізійному інтерв'ю 2-го січня ц. р. Ніксон висловив у цій справі ширше: виявив, після кожної війни проголослюється для дезертирів амністія. При цьому охочився він на Абагама Лінкольна, який проголосив повну амністію після закінчення Громадянської війни.

Але през. Ніксон зауважив, що неможливо проголосувати амністію, коли війна у В'єтнамі триває і коли американські військовики все ще перебувають у комуністичному полоні. Щодо характеру амністії, то він висловив думку, що вона повинна б накладати на амністованих обов'язок відкупити свою вину якоюсь військовою службою в мирних умовах, чи якимсь іншим способом.

Отож покино говорити про амністію передчасно, тим паче, що Луїс Ласкер, професор конституційного права у Колумбійському університеті, семінар якого підготував амністійний законопроект, звергав увагу, що амністія повинна охопити не тільки дезертирів, але всіх, що стоять під обвинуваченням чи були засуджені за різні злочини в зв'язку з В'єтнамською війною та противоположним рухом.

Заплановані майбутнім амністійним актом хочуть багати його таким, щоб дезертири чи засуджені

І. Лучинський

МОСКОВСЬКА „БРАТНЯ ДОПОМОГА“ ДЛЯ ЧСР

Короткий підсумок цієї «допомоги» до 1971 року подав ексильний чехо-словацький часопис «Лісти», що виходить у Рамі. Під цією ж назвою аж до 1969 р. виходив той часопис у Празі, як орган Спліки чехо-словацьких письменників і як виразник демократичного відродження — «Празької весни» в 1968 р., після комуністичного гніту під владою сталініста А. Новотоного.

Московські окупанти не тільки регабілітували Новотоного, але й ввели його до спеціальної контрольної комісії ЦК компартії, яка займається очискуванням від т. зв. «правих елементів».

Число політичних судових процесів у ЧСР щораз зростає. Це видно з таких порівнянь: від 1965-го до 1968 року в ЧСР річно засуджували від 30 до 60 осіб, а вже в першій половині 1970 року кількість засуджених зростає до 506.

Втеча інтелектуалів

Згідно з фактичними, але не опублікованими даними втекли за кордон 120 працівників Медичного факультету Празького Карлового університету: 53 професори, доцентів і асистентів, 13 наукових співробітників та 54 інших працівників. 3-поміж студентів цього факультету викинено з партії 53 відсотки. У 1968 році втекло з Чехії за кордон 1300 лікарів.

На Філософському факультеті Карлового університету звільнено з праці 56 професорів, доцентів і асистентів. Від 1968 року з-поміж працівників чехо-словацької Академії Наук втекли закордон 470 осіб.

Фальшують історію

Переїг чехо-словацьких історичних подій з 1938 року визнає основно фальшувати гусаківський режим, у оубунувши всі примірники т. зв. «Чорної книги», що подала документальні свідчення про перші дні совєтської окупації ЧСР. Режимні бюрократи фальшують навіть хроніку подій, записану в поодиноких громадах, мовляв, «необхідно пом'якшувати записи в громадських хроніках з рр. 1968-1969, бо вони надто суб'єктивні». Державна пропаганда вмовляє в людей, що чехословацька армія окупувала ЧСР на виразне запрошення населення. І тепер Москва змушує чехів і словаків складати її подяки за «визволення». З цього «запрошення» вже назвіть діти сміються.

«Науковий комунізм» викладають совєтські лектори

У новозаснованому Інституті Марксизму — Ленінізму, у житах, Де клеветять над стріхами лелєки, До Хворостець зелені зводять брови.

(Вірш «Зборів» 1958)

Або друге місто-спогад, Де його доміє ціла, мов мак на подільських полі — Тернопіль: Я чую: мов пінний прібіл, Шумить золота пшениця — Мов шелест зів'ялих мрій, Той шуму у душу летіть.

Я згадую: білі дімки, Обвігні клюмбами зліла, Зелений поділ ріки, І білі шляхи в Поділля.

Там поет залишив своє серце і туди лише в хвилинах творчого відчаю: О місто весняних літ! Чи треба тобі ще питати? Хто вийшов без серця в світ, Не може його не шукати! Зайшли ми в далекі світи Туди — по екзотичній дорозі, Та серце лишилось, де ти — На рідній порозі.

Оцяго залішеного на рідній землі серця поет шукає і знаходить його в своїй творчості на чужині, а разом з ним шукає й знаходить його ми — читачі його творів.

Діяльність Завядовича не обмежується тільки його творчістю, як поета й письменника. Вона куди ширша своїм діапазоном і заторкує багату ділянку культурно-національного життя нашого народу. Ось як пише сам ювіляр про початки своєї громадсько-суспільної праці: «Від 1924 р. я займався теж громадсько-суспільною працею серед народу, намагавшись пробудити його свідомість у відсталіх околицях південної Золочівщини. Я працював у читальнях „Просвіти“, заснував три народні хори, підготував сільських директивів, які згодом стали основними інших хорів. Я займався аматорськими театральними гуртками, організував освітню секцію молоді, а в осідку свого перебування заснував бібліотеку. Так само допомагав я кружкам „Рідної Школи“ й кооператив. Був членом Управління „Просвіти“ в Золочеві, викладав на філіяльних курсах просвітнянських

НА ПРАВНИЧІ ТЕМИ

Редагують: BAZARKO, FUTEY & ORYSHKEWYCH ATTORNEYS AT LAW 5691 State Road Parma, Ohio 44134

Нижче подана стаття не є пороною на спеціфичні проблеми чи випадки, але є статтею загальною характеру для ширшого ознайомлення. Законні рішення від стейту до стейту. Висновки цієї статті не охоплюють усіх законів федеральних чи стейтових. Тому в специфічних проблемах за пороною треба звертатися до правних дорадників.

Крайна, в якій живемо, забезпечує певні права для всіх своїх громадян, які свідомо чи несвідомо входять в коліно з законами.

Головно в теперішній часі різних демонстрацій, публічних протестів, групових обурень, зокрема молоді, випадки арештувань, трапляються дуже часто. Національні групи, які часто демонструють в обороні своїх братів на рідних землях, жиди, литовці, а між ними й українці, також час від часу переступають дозволені їм права і тому наражаються на арешти та судові розправи.

Можливо також цілком припадкове а р е штування невинної особи. Наприклад, пані М. спокійно йде вулицею, коли нараз підходить до неї поліцей і каже: «Ви арештовані». Бідна жінка борониться, каже, що вона нічого злого не зробила, а вертається додому після закурів. На це поліцей відповідає: «Особа вашого опису, з такою самою торбою, як у ваших руках, пограбувала харчову крамницю за два квартали від цього місця. Мене через радио повідомлено, що та особа пішла в цьому напрямі. Отже, я підозрюю, що ви є цією особою і тому вас арештую».

Якщо згідно із законом когось арештують, що тоді робити і як поступати? Перше тим, як відповідати на це питання, визнаємо, коли і в яких випадках поліція має право будь-кого арештувати.

1. Коли поліцей сам бачив, що дана особа переступила закон. Цей закон може бути федеральний, стейтовий або міський. Провина супроти закону може бути поважного (фелоні) або менш значного (міздімор) характеру.

2. Коли поліцей має достатню підставу ввірити, що злочин був поповнений і що особа, яку він арештує, повила цей злочин. У вище поданому прикладі поліцей вважав, що пані М. пограбувала крамницю. Правда, подібно, пані М. зможе через декілька хвилин довести поліцейські свою невинність, але можливо також, що її ввіснення не буде задовільне, і тоді треба буде її доказувати свою невинність в суді.

3. Коли поліцей має відповідний судовий документ т. зв. «ворент». Цим документом суд дав поліцей право арештувати людину, яку підозрюють у ломленні законів.

Видання квитка за порушення правил їзди не є документом для переведення арешту, але є тільки покликанням до суду, щоб відповісти на обвинувачення.

Які права має арештована особа? 1. Коли поліцей арештує особу, не маючи судового документу «ворент», та особа має право вимагати від поліцей докладного з'ясування причини арешту.

2. Коли арешт переведено на підставі судового документу «ворент», арештований має право переступити цей документ, чи дійсно відноситься він до нього і чи його ім'я правильно написано; чи правильно подано адресу; чи підписаний цей документ суддею; в чому його обвинувачують.

3. Арештований має право порозумітись з своїм правним дорадником і відбутися з ним приватно розмову. Приятелі або родичі можуть також підшукати адвоката і постаратися про звільнення арештованого за судовою кавцією (бейл) або розплати. Арештований не обмежений законом телефонувати тільки один раз, а може робити це кілька разів.

4. Під час переслухання арештований може відповісти відштовхувати на питання і жадати присутності свого правного дорадника.

За обвинувачення із дозволу автом у п'яному стані закон в стейті Огайо дає багатьох інших стейтах передчасно аналізу крові, сечі і видиху, яка може служити як доказ під час судового розправу.

6. Коли арештований не може дозволити собі, запротестувати адвоката з огляду на брак фінансових засобів, він має право вимагати, щоб той чи місто призначили йому адвоката.

7. За злочин, заарештований судом, не можна заложити своєї мови (бейл) (Бейл) в разі інших провин (фелоні), арештований має право долатися, щоб суддя визначив суму кавції для звільнення до часу розправу. Кавція при менших злочинах (міздімор) може бути визначена навіть головним суддею у рідній овець (клерк оф корт), якщо суддя не присутній.

Арештований не повинен нічого підписувати, говорити, притакувати і т. п., поки точно і ясно не буде ознайомлений з актом оскарження та його визволеннями правами як арештованого. Обов'язок поліції — точно всі ці основні права арештованого йому висвітнити.

Під час розправу суддя повинен поінформувати кожну обвинувачену особу про можливі відповіді на обвинувачення, а саме:

1. Винний (Гілт) — особа признається до обвинувачення так, як його подано перед судом. Такою відповіддю обвинувачений позбавляється права повної розправу та апелії. На підставі цієї відповіді суддя видає вирок.

2. Не винний (Нот Гілт) — особа не погоджується з обвинуваченням.

3. Вже раз обвинуваченого за ту саму провину (Уанс ін джепанд) закон не дозволяє судити повторно.

4. Не заперечення (но контекст) — зазначається для судді вирішити чи обвинувачений винний чи невинний після р е р е дження всіх даних у його справі. Такою відповіддю ніхто не признається до жадної провини, і не можна вивести її, як доказ в інших справах.

* Стаття засадничо базована на законах стейту Огайо. (Закінчення на стор. 5-й)

Володимир Баратура

НЕЗВИЧАЙНИЙ ЧОРНОНИЖНИК

(Слово на вечорі 82-го Відділу США, Бронкс, Н. Я., з нагоди 50-ліття творчості Романа Завядовича)

Для своєї творчості автор потребує рідної атмосфери. Тасмніцю процесу й техніки свого творення відслонює він у вірші

У РОВІТТІ ПОЕТА

Виходжу в сад у тій старій ліній
Із карткою паперу й олівцем —
Димить із квітв теплий меду випар
І день б'ється з усміхненим дитцем.

Опукле сонце, мов балій дитячий,
Що зачепився за вітку у саду,
Над ісленом висіє, щедре і добряче,
А вітер стиха грас на луду.

Колос,
Несеся пошум віддалеких
Я чую жвабий, мелодійний
Не знаю, чия, не відко,
Здідляв.

І олівці, мій співробітник
Та похвалила гостя-муза
З старим Грінченком в шир
Навчуться радий думок і строг.

Веміхлюся до нього і до неї,
Ловлю лязливу неповторну
Зовуля на вербі прчмаєт
А теми — вітер, що в саду шумить.

Романтизм, 1938

Ледве чи є другий наш поет, що так глибоко і дупко залується кориння і з рідного ґрунту тягне життєдайні соки, переробляє їх в горнілі свого серця й душі і передає читачеві, як готові плоди. Він нагадує стародавнього князю багатира, що борювався з степовиком, і скільки разів поганець не піднімав його вгору і він не доторкався ногами рідної землі, стільки рази він ослабав. Щоб зберегти силу, багатир захопив жменю рідної землі і — подолав противника.

Оця жменю рідної землі вивіз Завядович із собою на еміграцію, і вона допомогла йому бодай частинно відтворити на чужині рідну атмосферу? Бо що ж знайшов Завядович у Чикаго? Замість розлогих пшеничних лавів — сіре каміння й червону цеглу будівель, замість шелесту рідної трави — безперервний гуркіт великого міста, замість пошумів рідного вітру — дикі, пронизливі виття сирен, замість сяйня рідного небосхилу — рудо-сірі клапти невимитої неба поміж хмаросагами, замість кристалево-чистого рідного

повітря — клуби затрусного диму, замість привітних людей — зграї вуличних хуліганів.

Силою своєї мистецької уяви Завядович уміє створити собі на чужині рідну будиторію для своєї творчості. Він споминами переноситься в рідний край, в рідні околиці, яким так багато завдачує. Він лише у рідній Зборів:

Туди ходять молодістю мій
Дитинчати малюнками
Гей, ніби ще півсерія
Дав би я.
Щоб, притулюючись,
Як колос, до Мамі.
По вінді позній радості
Я в любови
Я в гості мій до тебе йти.
Зборове!

Та що ж я дам, як серце
Я димив
Давним-давно над Стрипою
Сумною,
Звіділь протягний спів
Пшеничних нив
В душі бринить далеко
Луюно!

І тільки думка,
Мов відбитий птах,
Летить туди — в минуле
І далеке,
Де перепели кличуть

ПРОТОКОЛ

27-ої ЗВІЧАЙНОЇ КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

яка відбулася в Hotel Statler Hilton, Cleveland, Ohio
в тиждень від 18-го до 23-го травня 1970 року

10

Звіт головного секретаря УНСОЮЗУ

Д-ра Ярослава Падоху

(Продовження)

До інформативно-пропагандистської служби належав контакт з громадством і його установами. Часті привітання громадських з'їздів і зборів, виготовлення окремих привітань до їх журналів, і т. п. були рутинною частинкою праці звітодавця, яка, до речі, коштувала багато дорогого часу.

Користувались ми також для інформації про УНСОЮЗ із українських радіо-передач. Виготовлено тексти передач та діалогів, заклоувано договори з радіо-виступами й допилювано виконання договорів. При кожній нагоді звітодавець та інші члени ексекютиви виходили доповіді про УНСОЮЗ або короткі привітання в гостинних радіо-виступах у часі службових поїздок.

Слід згадати про інформативну службу серед не-українського світу. Для цього виготовлено, по-містечки оформлені листки Богданом Титлюком, виставили таблиці, які виставлялися щорічно на конвенції Крайового Братського Конгресу та на річних зборах стейтлових братських Конгресів. При цьому ми з правила влаштували виставку українських і англійських наших видань та роздавали на цю інформативну літературу.

Окремо згадати б вже традиційну почесну таблицю найкращих організаторів УНСОЮЗУ, яку друкується щорічно в „Свободі“ та передруковується на твердому папері для приміщення по народних домах, союзних домиках тощо. Під назвою „Відзначити УНСОЮЗУ“ поміщаються на цих, жартиливо званих „союзних іконках“ знімки передовиків нашої організаційної праці. Їх приклад кличе до праці інших.

Постійно слідкуємо в американській пресі, радіо і телевізії за асеккураційною рекламою та користуючись власною практикою, виготовляємо щораз то нові клічі-слогани поміщуючи в „Свободі“ та в „Трибуні УНС“ в них підкреслюємо фаховість союзних організаторів, загальну цінність життєвого забезпечення, а зокрема забезпечення гідності УНСОЮЗУ, їх дешевість, тощо. Потреба достатнього забезпечення та забезпечення цілої родини, кончеюість доповнити старечу пенсію забезпеченням на старший вік, це також часті теми наших слоганів. Окремі клічі відносяться до окремих нагод, Різдва, св. Миколая, вакацій тощо. Важливість забезпечення, як засобу задоволення молоді високих студій, забезпечення сплати моргеджів, безпека перед акцидентами тощо, часто повторюються в наших клічах - оголошеннях і думаю, що вони приносять користь.

ВИШКІЛЬНА СЛУЖБА

Наш вік з віком спеціалізації. Особливо розвинулася вона в ділянці забезпечення, а життєвого зокрема. Більшість продавців асеккурації - агенти мають коледжову освіту, зокрема спеціалізацію в ділянці асеккурації. Конкурувати з ними братськими організаціями, спертим на виборній громадській чинник, нелегко, але конечно! Тому УНСОЮЗ мусить мати докладно впроблену й фінансово забезпечену програму постійного вишколу своїх організаторів і їх не менш постійного і солідного дошколювання. Ми старались про це, але тільки в незначній мірі виконали це. В наслідок немає постійних щорічних курсів на „Союзівці“, а окружні курси відбуваються тільки рідко і в рідких округах. А майже всі наші азначні організатори перейшли курс на Союзівці і після того включилися з великим успіхом в організаційну працю. В минулому міжконвенційному періоді ми відбули лише два курси на Союзівці і декілька окружних курсів. Ми мали двічі окружні курси в Нью Йорку, які велися по чотири тижні, ввечері. Це був експеримент і він був би задовільний, якщо б число учасників цих курсів не було замале. Центральні курси на Союзівці мали значне число учасників, але багато зі секретарів та організаторів, які повинні в них були взяти участь, не хотіли, чи їм не могли цього зробити з різних причин, а нерідко з фінансових, бо переїзд і втрата заробітку їм перешкоджали. Це мусить бути на майбутнє уявляючи, якщо бажаво мати загальні організаторів добре пригатованих до доброї праці. Окружні курси влаштуємо тоді, коли Окружні управи подобають про більше число учасників. Замало Округ це зробило й такі курси повинні відбуватися щорічно і в кожній Окрузі. Повторюємо: для цього треба тривалі програми вишколу, зв'язані з фінансовими засобами та відповідним персоналом. Про це треба буде наші конвенції добре подумати і внести відповідні ухвали. Наші обласні організатори мали доручення проводити вишкіл у Відділах та Округах, при нагоді їх відвідати. Вони значно причинилися до підвищення рівня забезпеченого знання у відповідних урядовців. Окремо важливий вишкіл ноообраних секретарів та нових організаторів. Обласні організатори передавали його з особливою пильністю. Тому ці нові люди скоро привчовуються до своїх занять і обов'язків. Повторюємо це, що говорили раніше: час, коли добрим організатором міг бути кожен, проминув. Сьогодні треба мати основне знання життєвого забезпечення, щоб могли добре виконувати обов'язки організаторів. З кожним роком ця вимога ставатиме більш потрібною, а то й необхідною.

Окремо дільною є вишкіл наших постійних організаторів. Ми розпочали його тим, що поділяли, спершу для обласних організаторів, про самонавчальний курс, який є контролюваний нами, з головної канцелярії. Після закінчення цього курсу відповідним іспитом, розпочинається другий курс, на вищому рівні, зложений з трьох частин, який переводитиме фахова вишкільна організація, яка існує для потреб братських забезпечених установ. Такий курс, вимагатиме три іспити, які дадуть цим, які його закінчать, назву фахового звання і дорядника братського життєвого забезпечення (по-англійськи: Fraternal Insurance Counsellor — FIC), що має велику повагу в асеккураційному світі. Наші обласні організатори з поміткою охотою прийняли цю дошкільну програму. Пару слів про це подамо ще згодом. Згадати б, що при організаційній відділі ми закупили фахову бібліотеку для організаторів і сподіваємося, що знайдеться час за її користуватися.

ОКРЕМІ ЗАВДАННЯ, АКЦІЇ І ПРОБЛЕМИ

До секретарських та організаційних завдань долучилися численні інші. Годі їх усіх перелічити, тож згадаймо тільки замітніші з них.

Важливим завданням є підготовка стипендіальних конкурсів. Як місто голови Стипендіальної Комісії УНСОЮЗУ, ми не доводилося займатися заходами для розписання курсу, його популяризації, повідомлення про нього більших американських коледжів та університетів, збірки подань, референцій тощо. Напередодні щорічного наради Головного Уряду відбувалися наради Стипендіальної Комісії, яка призначала стипендії. В засіданні Комісії брали, за її правильником, участь також представники НТШ, УВАН і СУСТА.

На жаль, наш стипендіальний фонд є мінімальний, бо розпоряджася лише \$2,000, з якого признаємо лише три стипендії в суммах \$1,000, 600 і 400. Пересічно 50 студентів, здебільшого незвичайно обдарованих, вносить щорічно подання про стипендію. Призначання лише трьох із них стипендій либонь більше шкодить, як допомагає, описі УНСОЮЗУ, як установи, яка доас про вирощування нових народних провідників. Цей фонд на цій таки конвенції треба дуже значно підвищити. Адже ми провели наш недавній ювілейний рік під дуже зобов'язуючим гаслом: **ЛИЦЕМ ДО МОЛОДІ!**

В звітному часі ми продовжували заходи в важливій справі об'єднання українських братських установ. Нам пощастило завершити злуку зі Союзом Українських Братств у Торонті. Це вже друга канадська установка з якою ми получилися. Першою було Товариство Українців „Самопоміч“ в Монреалі. Об'єдналися з ним, ми не лише придбали нових членів, але й здобули нову повагу, як установка, яка змагає до загального об'єднання всіх українських забезпечених організацій. Таке саме значення має нова, недавно оголошена, хоч догод підготовлювана, злука зі Союзом Українських Братств. З цією злукою УНСОЮЗУ здобув багато більше, як триста нових членів. Дай Боже, щоб це нове об'єднання було початком акції об'єднання з іншими українськими Союзими. Причини, які довели до створення більшого числа Союзів вже сьогодні не існують й тому ніщо не стоїть на перешкоді їх об'єднання. При об'єднанні з СУБ заслужили Канадський канцелярський і урядовий СУВ, а зокрема секретар Степан Бовк з Торонта і заст. гол. пред. Богдан Зорич.

Впродовж пару років ми робили намагання для поширення забезпеченої служби УНСОЮЗУ поза межми північно-американського континенту, зокрема в Аргентині, Англії і Австралії. На жаль ця акція не принесла бажаного успіху, мимо численних конференцій з представниками українських організацій в цих краях та багатоварного листування з ними, а навіть поїздок туди голови Контрольної Комісії д-ра В. Галана.

Багато праці для організаційної відділу й не менше розчарування для сотень секретарів Відділів УНСОЮЗУ принесла справа виплати односторонньої підписки секретарської винагороди, яка була предметом окремої ухвали минулої конвенції. При розбіжності думок членів Головного Уряду, чи це була зобов'язуюча резолюція, чи дорадча рекомендація, виплату цієї підписки, за рішенням Головного Уряду, виплачено одного року тільки секретарям Відділів, які придбали бодай половину своїх кюти нових членів й не мали втрати в числі активних членів, а останнього року ця підписка прибувала тям, які не мали втрати в членах, незалежно від числа придбаних членів. Приблизно 45 відсотків Відділів дістали цю підписку. У зв'язку з цією справою було багато додаткової праці та клопотів.

В минулих роках ми продовжували висилку газети нашим членам - волякам. Наспіваво до нас від них привітання та подяки за газету і пам'ять. Але на диво багато секретарів не поділяли про висилку адрес воляків - членів й Відділів. На це ніколи не замізили й вони повинні виконати цей нетрудний і почесний обов'язок.

Ми пробували нові форми зустрічі з громадством у виді публічних віч (Брукліна) та публічних панелей (Дітройт). Ми допомогли оголошеннями та друком окремих листочок у великому накладі. На жаль ці імпери не принесли помітного успіху. Громадянство не дуже зацікавлене справами життєвого забезпечення, хоч воно таке необхідне для майбутності осіб і цілих родин. Треба шукати нових засобів.

Продовжуємо, від випадку до випадку, поширювати забезпечення дітей шляхом спонсорства діточих імпери і признавання їх учасникам чи переможцям у змаганнях певної кількості грамат з заплаченою односторонню вкладкою. Поручаємо цей засіб придування молоді нашим Відділам та Округам на майбутнє.

Про з'їзди представників українських Союзів була вже згадка. На останньому з'їзді вибрано комісію для підготовки чергових з'їздів. До неї обрано теж звітодавця.

В минулих роках УНСОЮЗУ далі активно і організовано допомагає іншим громадським установам і акціям. Висламо до Відділів УНСОЮЗУ окремі заклики допомагати пожертвами УКА та ЗУАДК. Про дуже успішну допомогу для завершення утворення першої катедри українських студій на Гарварді звітуватимуть інші члени ексекютиви, подібно як про організоване вітання Головним Урядом Верховного Архиспископа та Кардинала Посифа в Торонті, Нью Йорку та на Союзівці.

Зі спеціальних організаційних акцій слід згадати продовжувану акцію зоахоти Відділів подбати про перебезпечення членів, які відходять з дозрілими граматими або які переходять в стан неактивності після виплати вкладок. Відділи одержували списки тих членів та ближчі дані про них. Також продовжували ми акцію підвищення сум забезпечення членів, для чого видано окрему брошуру.

СОЮЗОВІ ПОІЗДКИ, РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ, ГРОМАДСЬКА ПРАЦЯ

До цілотижневої праці в головній канцелярії не мали вантажам долучувалися часті, кончеюість виїзди в союзні терен на окружні збори, центральні, чи окружні курси, союзні віча, лекції про УНСОЮЗУ та всякі інші союзні імпери, які відкриті та закриті курси та дитячих таборів на Союзівці, тощо. Як час дозволяв, а це нечасто траплялося, ми відвідували поодинокі Відділи, а то й виступали, ми відвідували поодинокі Відділи, а то й всі Відділи поодинокі Округи, як наприклад Відділи стейту Коннектикет, які я в минулі чотириріччя двічі відвідав з головою Округи проф. Іваном Теломом, Відділи Округи

Пітсбурга і ін. Точніше про ці і інші відвідики була мова в доповіді звітках. Тут на це немає місця.

Окреме, почесне обтяження становили відвідики загально-громадських імпери. Згадаймо лише для прикладу найважливіші з них: репрезентація УНСОЮЗУ на зборах ЗУАДК, НТШ, на посвяченні прапору Організації Оборони Лемківщини, вітання Верховного Архиспископа і Кардинала в Торонті, Нью Йорку і на Союзівці, привітання на історичній зустрічі Голов наших Церков у Вавид Вруку; участь в конвенції Крайового Братського Конгресу, привітання на відкритті лекцій при катедрі українських студій в Гарварді та чимало інших. Додати б до цього виконання обов'язків контролера ЗУАДК, голови Контрольної Комісії Організації Оборони Лемківщини і ін. Всі ці заняття на ділі майже повністю заповнили не лише робочі дні та після них вечори але й бодай дві-третинні вихідні, залишаючи для відпочинку і родини, в найкращому випадку що-третий з них. Між сумними обов'язками слід згадати участь в похоронах сл. п. Івана Коколюцького, сл. п. о. Мітрата Весоловського, сл. п. фінансового секретаря „Провидіння“ Теофіля Кульчицького і голови НТШ сл. п. проф. Романа Смалю-Стоцького і ін.

Зокрема слід згадати про мою найважливішу, після союзової, громадської функції, яку я впродовж сьоми років виконував, як репрезентант УНСОЮЗУ, а саме касира Українського Конгресового Комітету. Крім загальних функцій члена Ексекютиви цієї на початку української установи в нашій країні, до моїх спеціальних касирських обов'язків належала збірка національного датку й придбання фондів на необхідний центральний дім УКА. В часі, коли мене відкликано з цього посту, що сталося на Десятому Конгресі Американських Українців в жовтні минулого року, висота річної збірки національного датку переступила була \$90,000, а Фонд Дому УКА \$50,000 дол., і з кінцем того ж року вивис, разом з відсотками, понад \$60,000. Сім років рашіше, як я обіймав касирську функцію, збірка національного датку вносила \$58,765, а Фонд Дому ще не існував. Бувши делегованим на цей пост УНСОЮЗУ, я переконаний, що я на ньому не приніс неслави для нашої установи.

ПІД ЩАСЛИВИМИ ЗОРЯМИ Перші успіхи конвенційного року

Під щасливими зорями, як казали в старому, доброму країні, ми не лише закінчили минулий, ювілейний рік, але й, Богу дякувати, розпочали цей новий, конвенційний. Порахуйте, Пані й Панове Організатори і всі працюючі Делегати, свій щогоричний труд і будете задоволені його вислідом. Хоч до краю втомлені минулорічним змаганням, зокрема в грудні, коли Ви придбали даво невідаче число 1,028 членів, Ви з першим днем Нового Року, стали, без передиски, до нового, цим разом конвенційного, змагання і ще далеко до початку конвенції, (коли пишуться ці слова), здобули нову, велику перемогу. Ось тільки порухайте зі мною наші попередні досягнення. Ми придбали в перших чотирьох місяцях 1970 року стільки нових членів:

В січні	380
в лютім	350
в березні	416
в квітні	905

Разом 2,081

Як далеко не дивилося впад, не знаходжу таких успішних чотирьох перших місяців року. Звичайно ми відпочинаємо в нашій Різдваїні і Великодні місяці і до справжньої праці забрасаємо щойно після вакацій. У великій, минулий ювілейний рік, за перші чотири місяці, ми придбали були чимало, але лише 1,690. В попередньому конвенційному 1966 році, до кінця квітня, ми здобули були 1,821, отже менше, як у цім. А кожний дальший день приносить нові десятки членських апликацій. Ми певні, що Ви привезете на конвенцію багато більше, як на всі попередні конвенції і ми не лише досягнемо напів конвенційну мету 2,500, але й набагато перевищимо. Ідемо на койвенцію з традиційним кличем: кожний делегат прибуває бодай одну „делегатську десятку“ й не від сьогоднішнього до делегатів: не прибуває на конвенцію з порожніми руками! Ми віримо, що в працюючих руках наших делегатів, крім клуків, буде ще спора пачка апликацій нових союзних членів. І віримо, що після цього ми не потребуватимемо журитися, що в цім році чекас нас велика втрата членів й не буде чим її покрити. Всі знаки на наших союзних неби вказують на це, що ми видіємо переможемо з цього, другого мабуть у цілій союзовій історії найкращого року. Іне лише покремо п'ятитисячу, сподівано втрату членів, але й, по традиції і подібно, як минулого року, доложимо ще споре число до загальної суми союзового членства. А там, нові роки будуть вже куди легші.

ОБЛИЧЧЯМ ДО МАЙБУТНЬОГО

В моїх раніших звітах я давав підсумок проробленої праці та її успіхи. За Вашим дозволом я відступлю в цім звіті від цієї, моєї власної традиції й маючі ще свіжо в пам'яті наш ювілейний клуч, звернуся лицем у майбутнє, пропонуючи деякі важливі ухвали, які, на мій погляд, й хоту вірити, на погляд тих, що читають цей звіт, є дуже на потребу для дальшого росту й повного розвитку УНСОЮЗУ.

Пропоную це, що підказує мені довголітній досвід. Я брав участь в конвенції 1950 року, хоч не як делегат, бо тоді я не був ще повний рік членом УНСОЮЗУ, але як предсидник одного з великих союзних Відділів. В 1954 році я став головним радним, а від 1956 року, покинувши поновні студії, в цім і асеккурації, я став організаційним референтом УНСОЮЗУ. Два роки рашіше, в 1958, я був обраний головним секретарем і керівником організаційної праці УНСОЮЗУ, яку виконує безперервно впродовж 14 років. За ці роки, тобто від 1956 до 1969 року УНСОЮЗУ придбав імпонує число нових членів в 61,456, а коли б додати ще бодай 2,500 членів, яких напевно придбасмо до цієї конвенції, то, за час моєї організаційної праці в головній канцелярії, УНСОЮЗУ забезпечив рівно 64,000 членів. Це число саме по собі говорить про досвід, який ми придбали бо мусіли придбати, в ділянці організаційної праці. Та й не тільки організації, але й загального росту нашої установи, яка з кінцем 1965 року мала 73,701, а з кінцем 1969 — 89,107 членів. Отже за той час загальне число членів УНСОЮЗУ збільшилося на 15,406, тобто на понад 20 відсотків.

Двадцять років союзової праці, в цім 14 роках організаційних, берперервних змагань, за ріст УНСОЮЗУ в похід до великої мети: стотисяч членів, підказують мені деякі прокти зміни та доповненні нашої праці та її організації. Подаю їх тут Вам, Пані й Панове Делегати, для добра Союзу і керуєтесь його добром, прошу Вас їх добре розважити й, якщо уважатимете, що ці пропозиції є корисними для майбутності нашої установи, тоді схваліть їх, але обов'язково, як зобов'язуючі резолюції, а не рекомендації, бо вони, як підказує досвід, звичайно є лише „лобжонними бажаннями“, яких не здійснюється. А кажуть, що пекло є виложено такими лобжонними, але ніколи не зреалізованими, добримими намірами й бажаннями... Запевнюю Вас, у найбільшому переконанні, що хто б у майбутньому не керував організаційними справами УНСОЮЗУ, буде Вам вдячним за схвалення пропонуванних тут резолюцій, бо вони не лише допоможуть йому, але й зробять

можливим, дальший ріст нашої установи. Хоч я з приробою оптиміст і, як Ви не раз мали нагоду переконатися, не люблю кричати хорляк вороном про злі часи та небезпечку невдач, то тривожить мене думка, що коли ці ухвали не будуть внесені, нашу установу можуть зустріти дуже важкі часи й дуже непевна будучність.

РОЗБУДОВА ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ВІДДІЛУ

Найважливішою справою є розбудова, чи радше нова, модерна побудова організаційного відділу. На ділі, організаційний відділ в центральній, немає. Його, за майже віковою традицією, веде головний секретар, якому допоможі є одним - одна секретарка, яка не всіпас, бо не може всім, виконати всі свої численні обов'язки. Часом листи, подякованні на диктофонну тасьму, ждуть, навіть до двох тижнів, на перепяканні й висилку. Точніше про потребу побудови повноцінного організаційного відділу я писав у статті п. н. „Український Народний Союз у сімдесятих роках“ яку я пилував до Альманаху УНСОЮЗУ, а яка була надрукована в „Свободі“ з 9 січня п. р. Тут згадаю коротко, що організаційний відділ мусить мати три підвідділи:

1. організаційний
2. інформаційний і
3. вишкільний.

В організаційному підвідділі потрібно бодай одного асистента, який всеціло присвятив би свій час і працю організаційній праці і вдержуванні безпосереднього зв'язку з усіма Округами та Відділами УНСОЮЗУ. Він має би бути високої класи фахівцем асеккурації й зокрема мати досвід у забезпечуванні, й проводити значну частину часу в терені, чи то самий, чи з обласними організаторами. Бодай друга секретарка, по змозі англійською й значне поліпшення числа обласних і постійних організаторів творили б цей відділ, праця якого забезпечила б зміцнення фахового, професійного чинника в нашій організаційній праці, не порушуючи ваги чинника громадського, якого репрезентантами, й до того кончеюість за статуттом і державним правом, є наші відділові секретарі. Для збільшення числа обласних і постійних організаторів слід забезпечити їм можливість найкращі умови праці й зновні забезпечити їм будучність на час, коли старший вік чи інші причини не дозволять їм постійно їздити по країні. Тоді для них новинно знайдеться відповідне зайняття в головній канцелярії. А відомо річ, що обласний організатор тільки тоді зможе, як слід виконати свою функцію, якщо число відділів йому під постійну опіку Відділу не переходитиме 50. Отже нам потрібно ще дуже багато таких організаторів, яких до нас поведлося нам придбати мимо наполегливих старань.

В інформаційному підвідділі потрібно окремого асистента, кваліфікованого журналіста чи людини, яка, за англійською мовою, є фахівцем в ділянці публік релешенс. Ми згадували вже, що найбільшим нашим громадським ведоліком є недоцінювання життєвого забезпечення українською громадю. Усвідомивши й значення забезпечення, ми зможемо придбати десятки тисяч нових членів, й то на високій сумі забезпечення, як це діється у широкім, американським світі. Нам конечно й невідкладно треба, дехай малою і з рідкою появою, журналу для членів, треба великого числа статей в союзовій і несюзовій пресі, треба багато роз'яснювальних брошур, тощо. Це не можна робити по аматорськи, але уривками часу, але для такої важливої справи треба бодай одну, окрему, фахову людину. Хіба найважчий песніст може сумніватися, що така людина зробить на себе і принесе користь УНСОЮЗУ. Як без неї мряти про скорий похід до стотисячного членства! Нам здавна вже треба мати центральний адресар членів і вдержувати з ними постійний зв'язок. Одна інформаційна брошура вислана сто-тисячному гуртові членів, припасе й то негайно, великий зріст зрозуміння для життєвого забезпечення з ним зріст нових членів.

Вишкільний підвідділ потребує також окремого асистента, також кваліфікованого людини, якої завданням було б постійно й виключно дбати про вишкіл союзних діячів, однак громадського (секретарів), як професійного (організаторів) характеру. Засобами для його праці і завдань були б: центральні курси на Союзівці і можливо в Чикаго для Заходу та в Торонті для Канади; окружні і районні курси по цілій країні; постійні і тимчасові, від випадку до випадку; ведення постійних кореспондентських курсів й видавання для них фахового матеріалу, зокрема вишкільних підручників. Це роблять, куди менші від УНСОЮЗУ братські організації. Ми й так з цим дуже співіналися. Але це треба робити професійно і постійно і для цього треба постійної сили і фондів. Курси повинні перейти всі організатори і всі секретарі. Тому УНСОЮЗУ має їм звернути кошти участі в курсах і в потреби повернути їм навіть втрачений заробіток. Тоді ми зможемо вигарати від усіх секретарів обов'язкової участі в курсах. І тоді не тільки наші професійні організатори, але всі виборні секретарі зможемо бути пригатованими зустріти чужу конкуренцію і вийти зі змагання з нею побідно. Підготовка практичного підручника для організаторів була б також обов'язком референта вишколу. При цьому дорадкую прочитати в звіті головної радні п. Олени Олек. В високу оцінку наших скромних курсів, щоб це краще зрозуміли вагу постійного вишколу наших секретарів і організаторів.

Щоб це зреалізувати треба на цій же конвенції схвалити окремий бюджет на організаційний відділ. Немає сумніву, що ця будова організаційного, модерного відділу коштуватиме поважні гроші. Але немає зиску без інвестиції і немає високої ціни за ріст і велику майбутність власної установи. Великий вклад дасть велике живно!

ЗА ПРАВО ГРОМАДЯНСТВА СОЮЗОВИХ ОКРУГІВ

Вже на кількох конвенціях говориться, а то й схвалюється, проскити легалізувати шляхом зміни статуту, існуючі Округи. Існуючі де факто, вони повинні бути зліквідовані, або визнані де юре. Я за цим другим, бо це диктує мій досвід. Але, щоб Округи могли виконати свою корисну ролу, їм потрібно не лише визнання статуттом, але також признавання їм певної ділянки праці й певних прав. Згадаю тут тільки дві: виборчі права і фінансову підмогу. Пропоную, щоб Округи вибирали головних радних і щоб вони для своєї праці мали встановлену підмогу, яку їм має забезпечити конвенцією схвалений бюджет округ. Очевидно, в разі схвалення цього прокиту, треба буде відповідно викроїти округи і встановити їх число, йдучи за територією і числом членів. Перебудувавши УНСОЮЗУ з доступної організації (Відділи й Головна Канцелярія) на тріступінну з Округами, ми здобудемо потужний засіб нового розвитку нашої установи. Не ризикують з цього й не залишимо вже ані на одне конвенційне чотириріччя наших Округів в дотеперішній стані безпорадності й — бездіяльності.

ПРИМІСТІМ СОЮЗОВІ ВІДДІЛИ І ЧЛЕНСТВО В СОЮЗОВИХ ДОМАХ

Одним з найменше зрозумілих явищ союзового життя є факт, що поза кількома осередками, наші союзові громади й то у великих скученнях, таких, як Нью Йорк, Філадельфія, Торонто, Монреаль, Клівленд і ін., не мають союзових домів. Давімо грубі мільйони доларів позичити (Продовження на стор. 4-й)

Звіт головного секретаря УНСоюзу
Д-ра Ярослава Падоха

(Продовження)

чок на домів членів, а то й зовсім чужих людей, будують за нашою допомогою десятки громадських і церковних будинків, а самі скі.асмося по чужих підвалах, або й надживасмо приватність наших родинних домів. Пропонуємо нашій Конвенції, якщо вона схоче стати не ще одною конвенцією, але конвенцією поступу, якою вимагають наші 1970-і роки, щоб вона схвалила широкий план придбання союзних домів у більших осередках союзного життя, які дають задоволення вдержання цих домів та повного користування ними. Ці домів дуже допоможуть у розбудові УНС.

НАШІ НАЦІОНАЛЬНИЙ ОБОВ'ЯЗОК І ВЛАСНЕ ДОБРО
СОЮЗІВ ВИМАГАЮТЬ НАШОГО ОБ'ЄДНАННЯ

Від п'ятдесяти років наші Союзи розділені, бо була для цього поважна й зрозуміла причина. Але від бодей 20 років ця причина не існує. Коли зникло це, що нас розділило, то навіщо далі жити в сепараті, тим більше, що власне для таких установ, як наші братські, фінансові, установи, для повного їх розвитку і доброї служби громаді, треба мати багато членів і багато фондів. Тому пропонуємо нашій конвенції схвалити резолюцію, якою доручається новому Головному Урядові УНСоюзу докласти усіх старань до повного об'єднання усіх наших Союзів. Останнє об'єднання з двома малими, канадійськими братськими установами та недавнє (з 17 квітня 1970) приязне спільне обговорення питання злуки повними ексекутивами УРСоюзу та УНСоюзу, вказують на те, що саме тепер для об'єднання є добре підсону. Скористаймо з нього, бо нагода може не скоро повторитися.

На цьому кінчу мої пропозиції, яких єдиною метою є промовити УНСоюзові кращий шлях у майбутнє. На порозі Сімдесятих Років, які розпочало об'єднання Землі із Місяцем, і для нас немає іншого шляху, тільки ШЛЯХ ОБ'ЄДНАННЯ І БРАТЕРСЬКОЇ ЗГОДИ.

А тому роду нема переводу,
В якому брата милують згоду!

Головний секретар Ярослав Падох, нав'язуючи до свого звіту, що був надрукований перед Конвенцією, згадав, що Український Народний Союз в своєму минулому перейшов три великі кризи. Перша криза постигла його тоді, коли він 20 років після своєї інаугурації розбився на чотири братські Союзи, для чого були в той час поважні причини. Однією з тих причин було глибоке, вкорінене в душу союзного членства почуття і потреба соборності. Сьогодні ми всі розуміємо, що часи змінилися і немає тих різниць, які колись були між усіма нашими чотирма Союзими і що наблизився час, коли всі вони повинні зійтись разом і стати одним. В часі цієї першої кризи Український Народний Союз утратив більше як половину свого членства.

Друга криза настала в УНСоюзі в 1930-их роках, саме в той час, коли на тлі загальної кризи господарської в Америці і в цілому світі, прийшлося міняти „примітивну" організацію, якою в той час під оглядом техніки життєвого забезпечення був Український Народний Союз, в модерну аскуруційну установу, якої вкладки є постійними, а не як раніше мінялися в залежності від потреби, що забезпечило б постійність життєвого забезпечення членів та безпеку виплати забезпечення в ЗСА, згідно зі забезпеченим контрактом. Хоч ця зміна була коначною і корисною, багато членів Українського Народного Союзу тоді, чи з приводу незрозуміння ваги зміни, чи з приводу чужої агітації, покинули знову ряди УНСоюзу. В той час Союз зноу поніс величезну втрату членів.

Третя криза наспіла тепер, в наші часи, і її ми чуюмо дошкульно на своїй шкірі. Ця криза прийшла в наслідок дозрівання 20-ти річних грамот тих українців, які прибули до цього краю після другої світової війни якраз 20 років тому і які не шукали собі „іноних членів", але вступили громадно в українські організації, побудовані у цьому краю, а зокрема в ряди Українського Народного Союзу. І ось ми, які 20 років тому збільшили свій Союз декількадесять тисячами членів, тепер платимо за це велику ціну. Члени, яким дозріли наші 20-ти літні грамоти масово нас опускають, чи то тому, що вже їхній вік і стан здоров'я не дозволяє їм відновити своїх грамот чи тому, що про це, на старі літа, не дбають. А все ж, як ми поборили перші дві кризи, так ми звитяжимо поборемося з цією третьою. Завдяки Вам, Панове Делегати, Вам Секретарі і Організатори УНСоюзу, ми могли дотепер подібно перебороти цю кризу, яка ще далеко не є поза нами. Доказом цього є наша цьогорічна кампанія, яка далеко перейшла поставлену нами мету, а то й наші сподівання. Хоч наші втрати в цьому році досягнуть величезного числа 5.000 членів, я глибоко вірю в це, що до кінця року ми здобудемо куди більше членів і в той спосіб посуємо ріст УНСоюзу наперед також в цей кризовий рік і в роки наступні.

Наш дотеперішній ріст був задовільний. Тільки порівняємо, як зростає Союз, як ми організували нових членів за останні дво чи три конвенційні періоди. Наприклад між роками 1958 і 1961 ми придобали 17.122 нових членів, а між роками 1962 і 1965 те число ще збільшилося до 17.833, а в останньому чотиріччю між 1966 і 1969 р. це число виросло до 18.728. Я думаю, що ми повинні бути вдячні Богові, що старання, і наші в Головні Канцелярії і Ваші секретарів та організаторів по цілому союзному краю, в останньому чотиріччю і в останньому ювілейному році не пішли на марно.

Ми масмо великі втрати в членах, але ми зуміли їх покривати. Часом ми зараховуємо до наших втрат членів, які виплатили свої грамоти, тобто які стали з активних неактивними членами. Ми не повинні цього робити. Адже вони дали залишилися нашими членами, а їхній капітал працює на збільшення маетку УНСоюзу, доказом чого є, що ми й на ці грамоти платимо дивиденди. Це є наші найбільш заслужені члени, бо вони повністю виконали свій контракт і чекають ще на виконання з нашого боку. Іх у своїй статистичній ми постійно будемо зараховувати до нашого членства.

І був би невдячний, коли б не згадав про роллю, яку в цьому поступі УНСоюзу виконали наші організатори обласні, постійні і віділові. 22% всього новозорганізованого членства ми мусимо принисати цілком нечисленним обласним організаторам, передовсім Степанові Гавришеві, Василеві Дідюкові і Євгеніві Релеті. Ми повинні бути також вдячні головному урядовцям, які в минулому році придбали 18% усього нашого членства. Очевидно, допомогли їм в цьому наш обласні організатори, які водночас належали до Головного Уряду УНСоюзу. Даліше наша вдячність йде в сторону тих союзних діячів, які стали основниками, а далі рік за роком членами Клубу Заслужених УНС. Вже дев'ять років існує цей Клуб і є цілий ряд його засновників, які дев'ять років безперервно дають УНСоюзові 25 чи більше членів. Ця впертість і систематична праця висуває їх на чоло усіх наших організа-

торів. Деякі з них зорганізували, як Вам відомо, 200 чи навіть більше членів впродовж одного року. Сімох з наших організаторів вибилися на сам верх нашої організаційної сили, які придбали для Союзу крім нових членів бодей один мільйон або й більше забезпечення. Ними є Степан Гавриш, Петро Головачук, Іван Ожежинський, Михайло Семків, Микола Ткачук, Микола Фединишин, Роман Чучкевич. Всі вони за декілька місяців, як Клубові сповнився десять років, разом з ним святкуватимуть свій ювілей наполегливої праці і спектаклярних успіхів.

Ще хотів би я дати свідцтво правді, а саме згадати, що минулого року найкращими нашими Округами були Філадельфія, яка здобула найбільше число нових членів, та Ньюаркська Округа, яка здобула найбільший процент своєї квоти призначеної для неї, а саме 166%. Обидвом належить за це признання і подяка.

На цьому слід мені закінчити звітування, бо більше, я сподіюся, ви довідаетесь, чи вже довідалися з мого друкованого звіту. Дуже прошою Вас прочитати докладно цей звіт. Це дасть Вам змогу ставити відповідні питання та брати живу участь й корисну участь у дискусії над звитом, а що більше обдумати нові плани та ставити проекти резолюцій і рекомендацій, які будуть відноситися до нашої дальшої праці. Зокрема прошою Вас прочитати з увагою мої пропозиції щодо основної реорганізації організаційного відділу нашої головної канцелярії, яка я відаю. Без поставлення перших, поважних кроків на цьому шляху, ми залишимося з-заду поступу, який вказує весь американський забезпеченим світ. Не закидаючи, основного чинника нашого існування і росту нашого громадського відчуття і готовости до безкорисної громадської праці, ми мусимо поставити перший, поважний крок для притягнення співробітників на професійнім ґрунті, а далі над постійним і основним вишколом усіх наших співробітників, і професійних і тих, що їх до Союзу привела потреба громадської праці і почуття відповідальности за неї.

Під кінець головний секретар звернув увагу, що при вході до конвенційної зали є розложено інформативні матеріали, якими користуються організаційний Відділ для організаційної праці та таблиці з першими сторінками цих матеріалів, як теж слогани, якими послуговується цей Відділ в минулому. Він просить цим таблицям і цим матеріалам присвятити відповідну увагу. Згадуючи, коротко про свою працю на братському, неукраїнському терені, він згадав про свою працю в Братській Комісії Крайового Братського Конгресу Америки та як президент великого Братського Конгресу Ньюйоркського штату, на який поет був обраний в 1969 р., як перший, у його 68-літній історії, українець.

Звіт головного касира УНСоюзу
Петра Пущило

Петро Пущило

† Іван Козак

З волі Всевишнього сталося, що цього конвенційного звіту не міг приготувати обраний попередньо, 28-ю Конвенцією, головний касир Українського Народного Союзу св. п. Іван Козак, який в звітному часі був покликаний до свого останнього звіту перед Найвищим Суддею. Але, смерть є частиною життя, яке не знає застою. То ж і місце св. п. Івана Козака мусів зайняти хтось інший і його, з волі Головного Уряду, прийшлося зайняти мені, Вашому теперішньому звітодавцеві.

Цей Ваш звітодавець не є новіаком ані в УНСоюзі, ані у фінансових справах. Навпаки, до УНСоюзу він належить — можна б сказати — з діда - прадіда і сам уже в 1937-му році був обраний на секретаря Відділу, а від 1958го року аж до вибору на касира був членом Головної Контрольної Комісії. Коли ж мова про фінанси та їх господарювання — це моя життєва професія і кар'єра.

Праця і відповідальність головного касира належить до найскладніших і найбільших. Признаюся, що перебрив я ці обов'язки з повним відчуттям цієї відповідальности і з деякими побоюваннями, чи зможу я виправдати вповні те довіря і ті надії, що їх поклав на мене Головний Уряд. УНСоюз це сьогодні мультимільйонова установа із своїми зобов'язаннями відносно членів і відносно громаді. Господарювання майном УНСоюзу має також уже свої великі і славі традиції, як також має і нові завдання, що їх накладало на нас кожночасна господарська ситуація в наших країнах, З'єднаних Штатах Америки та в Канаді. УНСоюз ніколи не захоплював своїх талантів, ані людських ані фінансових. Було б великою помилкою легковажити тим величезним досвідом і тими великими традиціями, що їх в цій діяльності здобув УНСоюз та які мають своє життєве виправдання. Але ж з другого боку, ми не можемо також стояти на місці, ми мусимо дивитись у майбутнє і достосувати господарювання майном УНСоюзу не тільки до всіх нових вимог дня і життя, але і сміливо дивитись в майбутнє, його передбачати і відповідно впливати на його формування. З такими міркуваннями і твердими постановами я перебрав покладені на мене обов'язки головного касира і їх я в цьому відносно короткому періоді мого урядування ані на хвилину не втрачав з очей. Не могу з вдячністю не згадати про повну допомогу і заохоту, що їх я мав у цій своїй праці з боку Головного Уряду взагалі, а Головного Екзекутивного Комітету зокрема. Кваліфіковані працівники касового департаменту, з пані Уліною Дячук та Степаном Курляком на чолі, були рішальні в тому, що цей департамент міг безперервно продовжувати свою працю та справно виконувати свої функції після того, як невідійна і передчасна смерть мого попередника, сл. п. Івана Козака, вибила цю велику прогалину в нашому апараті.

Головний касир УНСоюзу є в тому щасливому положенні, що до свого звіту він не потребує додавати багато слів. Ніщо бо краще, голосніше і вимовніше не говорити за касу та господарювання майном, як „мертві цифри", за якими криється найбільш активне життя. То ж і даймо голос тим цифрам.

Table with columns ASSETS and LIABILITIES, SPECIAL RESERVES AND UNASSIGNED FUNDS. Includes items like Bonds, Stocks, Mortgages, etc.

Valuation Exhibit as of December 31, 1969

Summary table showing TOTAL ADMITTED ASSETS, Reserve for Life Certificates, Reserve for Accident Certificates, and TOTAL LIABILITIES.

Table showing ratios: The ratio of admitted assets to total liabilities at December 31, 1970, was 134.23%; The ratio of actual deaths to the expected deaths according to the mortality tables for the year 1970, was 58.09%; The ratio of interest earned on all funds during the year 1970, was 4.52%.

(Signed by): DAVID SILVERMANN, PEAT, MARWICK, MITCHELL & CO. (Consulting Actuaries)

JOSEPH LESAWYER, Supreme President, PETER PUCILO, Supreme Treasurer.

ПРИВУТКИ

У звіті в поданні загальні прибутки і видатки англійською мовою, а прибутки і видатки Фондів Забезпечених і Братських по-українськи.

Порівнюючи з попереднім конвенційним звітом, загально прибуток збільшився на суму \$2,933,734.72, або на 17.7%. Ми одержали більше членських вкладок на суму \$1,182,324.67. Відсотки від фондів зросли на суму \$918,102.76, відсотки від членських позичок на суму \$11,434.96, відсотки від гіпотетичних позичок на суму \$437,363.74. Прибуток від реальностей дав суму більшу на \$237,016.03, а прибуток друкарні і книгарні зросли на \$209,052.44. Зріст прибутків від інвестицій завдячуємо збільшенню інвестицій та зростові відсоткової ставки від фондів і гіпотетичних позичок. Тільки відсотки від позичок на підклад грамот збільшилися там самі, у висоті 4% річно.

ВИДАТКИ

Загальні видатки за чотири роки зросли на суму \$3,965,837.47, або на 36%. Тільки з Фондів Забезпечених виплатили ми більше:

Table showing expenses: Groшевих зворотів на суму \$ 60,042.14; Помертних заломов на суму 432,354.83; Дозрільних вживувальних грамот на суму 1,255,985.29; Дивиденди членам на суму 765,732.80; На реальностях на суму 195,219.68; Разом \$2,709,315.06.

Віддзеркалюючи зріст нашої організації та загальне збільшення цін в цій країні, наші канцелярські видатки також збільшилися. Видатки на пошту, телефон, податки, платні, лікарські badania членів та винагороди збільшилися на 20-25% за останніх чотири роки.

З Фонду Вратського видано 5,048 допомог на загальну суму \$157,300.00. З того самого Фонду виплачено пожертв для добродійних і наукових установ на суму \$89,340.18, а також стипендій на суму \$9,507.00, що дає разом суму \$78,847.18. В порівнянні з попереднім звітом виплатило більше пожертв і стипендій на суму \$15,855.59.

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC. SCHEDULE SHOWING INCOME AND DISBURSEMENTS FOR THE YEARS 1966-1969

Table with columns Accounts, Year ending 1966, 1967, 1968, 1969, Total. Includes sections for INCOME and BALANCE.

(Продовження в наступному числі)

Advertisement for 'ВІСНОК' magazine, featuring Petro Chyzhynskiy and the theme 'ЯК ЛЮДИНІ ДОСЯГНУТИ ДОВГОЛІТТЯ'.

Advertisement for 'ВОЛОДИМИР КЕДРОВСЬКИЙ ОБРИСИ МИНУЛОГО' (Vladimir Kedrovskiy Outlines of the Past).

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE 5020 OLD YORK ROAD PHILADELPHIA, Pa. 19141

НЕЗВИЧАЙНИЙ ЧОРНОНИЖНИК

Закінчення зі стор. 2-ої
чно, це лише свої клунки, але й свій талант, свої духові вартості й уподобання, зокрема почуття відповідальності своєї участі у національному житті...

ПОСЛУХАЙТЕ, ДІТИ!

Так зветься нова — призначена для дітей — платівка, що її видав 82 Відділ Союзу Українок Америки в Нью-Йорку, за апробатою ОПЛДМ. Згадана платівка — це монтаж віршових і прозових текстів — отриманих з відповідного музичного й відповідних піснями.

Успіхи нашої молоді

Богдан Венгльовський народився 1941-го року у Західній Україні. Його батьки Степан і Марія Венгльовські привезли політичними обставинами залишити Рідний Край, перейшли з маленьким 3-літнім Богданом і від нього два роки старшим братом Романом вояки ліхольоті й німецькі табори в 1949 р. опинилися в Мамі, Флориді.

Богдан Венгльовський

На вищі студії Богдан перейшов до Джордж Вашингтон університету у Вашингтоні. По семи роках студій залишив Вашингтон з дипломом закінчених правничих студій. Під час студій виживав кількакратно на вакансії працювати на Союзі.

ПОМЕРЛИ...

В НЬО ЙОРКУ ПОМЕР Д-Р ВАСИЛЬ ОДИНСЬКИЙ
Нью Йорк. — Минулої п'ятниці, 14-го січня, тут помер несподівано на 80-му році життя відомий і заслужений громадський діяч, досі найстарший між живими член Української Академічної Корпорації „Запорожжя“, учасник Українських Визвольних Змагань та довіреної член УНСоюзу, св. п. д-р Василь Одінський.

В НЬО ЙОРКУ ПОМЕРЛА С. П. О. Л. ЧАПЕЛЬСЬКА

Нью Йорк. — Минулої суботи, 15-го січня, тут померла на 92-ому році життя св. п. Олена з Рошкенвіч Чапельська, вдова по надраднику дирекції державних залізниць у Львові. Панахида в середу, 19-го січня о годині 8-ій вечора в похоронному заведенні Петра Ярми, а похорон в четвер, 20-го січня, о год. 9-ій рано з церкви на цвинтар при цій же церкві.

Югославський консул у Києві відбуде розмову з секретарем ЦК КП УРСР

Київ. — Радянська Україна з 11-го січня 1972 р. повідомляла на першій сторінці, що „кандидат у члени Політбюро, секретар ЦК КП УРСР Ф. Овчаренко прийняв генерального консула Соціалістичної Федеративної Республіки Югославії в Києві, Бранко Андриашевича. Між ними відбулася розмова, — сказав у „Радянській Україні“, що пройшла в дружній обстановці. В розмові взяв участь кандидат у члени ЦК П УРСР, завідувач відділом ЦК КП України І. Пересаденко. Про тему розмови не повідомлено. З Югославії тим часом надійшли вістки про виступи президента Тіто проти хорватських та інших націоналістів, а також про заарештування 11-ти хорватських діячів культури в Загребі та про поліційні обшуки в 50 помешканнях. Де поліція шукала за матеріалами, що виявляли б причетність обшукуваних до „націоналістичної“

Фінансові комплікації в Радіо „Свобода“

Нью Йорк. — Потужна радіостанція „Свобода“, що переселилася свої програми різними мовами народів СРСР, у тому й українською мовою, опинилася перед певними фінансовими комплікаціями. Радіо „Свобода“ підлягає безпосередньо наліпівратному ньюйоркському Комітетові Радіо „Свобода“, якому підлягає також Інститут для вивчення СС-Інститут для вивчення СС-Інститут у Києві минулого року-закрити. Велика бібліотека в 80 000 томів чекає своєї долі, можливо її буде передано безпосередньо до Радіостанції „Свобода“ в Мюнхені. Конгрес у Вашингтоні скоротив кредити, і тому довелося зліквідувати Інститут, а саме Радіо „Свобода“ буде змушене також дещо скоротити свої видатки.

Замість квітів на спільну могилу бл. п. КАТЕРИНИ ГОЛОВКО складно 20.00 доларів на Фонд „Церква в Потребі“.

Замість квітів на могилу бл. п. ВАСИЛЯ ГУСАРА жертвусю 20.00 доларів на Фонд „Церква в Потребі“

В пам'ять ст. п. д-ра ОЛЕКСІЯ КОЗЛОВСЬКОГО пригледя українського студентства — складно як першу плату дару з нагоди століття Наукового Товариства ім. Шевченка суму 25.00 доларів на НТШ в ЗСА.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТІ нашого Найдорожчого БАТЬКА і ДІДУСЯ бл. п. ВОЛОДИМИРА ГОЛЮКИ буде відправлена ЗАУПОКИНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХІДОЮ в суботу, 22 січня 1972 р., о год. 8:30 ранку в церкві св. Юрія при 7-ій вул. в Нью Йорку

МОСКОВСЬКА „БРАТНЯ ДОПОМОГА“ ДЛЯ ЧСР.

Сучасна „юстиція“ в ЧСР.
Вже задані екзильні „Лісти“ повідомляють про тяжку долю ув'язненого в ЧСР телевізійного журналіста і письменника Володимира Шкутіну. Його, важкохворого на запалення жовчужного міхура, арештовано 18 серпня 1970 р. У лютому 1971 р. пражський повітовий суд засудив його на два роки тюрем, а описав інший повітовий суд у Кралевоє Градеці (Кенігграц) засудив на 4 роки і два місяці за „образу законних представників держави“.

Американська газета про українську школу в Рочестері

Рочестер, Н.Й. — Газета „Рочестер Тайме Юніон“ помістила під кінець минулого року статтю свого постійного кореспондента, фахівця у справах шкільництва д-ра Вільяма Рака, професора із стейтського університету і коледжу в Брокпорті. У тій розповіді проф. Рак інформує про Школу Українознавства ім. Т. Шевченка в Рочестері, яка нараховує понад 200 дітей і яких навчають 13 учителів.

Виставка Марії Гарасовської-Дачишин

Відрядне явище в українському мистецькому світі це те, що певний відсоток наших мистців становить наше жіноцтво. Водночас серед організованого жіноцтва, цей український мистецький світ знайшов щирих та цінних приятелів та прихильників, які влаштовують виставки наших мистців та мисткинь та популяризують цю вітку нашого культурного життя.

Українське Фотографічне Товариство... ФОТОГРАФІЧНУ ВИСТАВКУ в Нью Йорку, Н.Й. ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО КЛУБУ

ТІЛЬКИ ВІДКЛАДАНИ СІР ДОВРИН, КАЖЕ УКРАЇНСЬКА ПРИПОВІДКА. НЕ ВІДКЛАДАЙТЕ ЖИТТЯ БОГОДАТТЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СВОГО І СВОЇХ РІДНИХ НА ДРУГИЙ РІК. ЗАБЕЗПЕЧИТЬСЯ РАЗОМ ІЗ НИМИ ШЕ В ЦЬМ РОЦІ, ОЧЕВИДНО, В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ СОЮЗІ!

СОЮЗ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМЦІВ І ПРОФЕСІОНАЛІСТІВ ФЛОРИДИ щиро запрошує на БЕНКЕТ-ЗАБАВУ 5-го лютого 1972 року в готелі SHATEAUBLEU INN

ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ФОНД „ЦЕРКВА В ПОТРЕБІ“

СОЮЗ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМЦІВ І ПРОФЕСІОНАЛІСТІВ ФЛОРИДИ щиро запрошує на БЕНКЕТ-ЗАБАВУ 5-го лютого 1972 року в готелі SHATEAUBLEU INN

ВІСТІ З ТОРОНТО

Радіо Української Преси і Радіо Традиційний Радіо Української Преси і Радіо, відбудеться 29-го січня 1972 р. о год. 8 вечора в залі Українського Дому при вул. Крісті ч. 85. в Торонто. Українська преса і радіо в Канаді найбільше до 10-го січня 1972 р. подадуть своїх кандидатів на крало, з яких обрано СУЖК жорі оберу крало і двох князів. Квітня вступу на цей дуже популярний вже тут Радіо Преси і Радіо, можна буде набувати скорше в усіх українських книгарнях м. Торонто.

Педагогічний Курс. Вже другий з ряду раз, розпочався однорічний педагогічний курс для підготовки кандидатів на вчителів Рідних Школ. На курс записалося 15 кандидатів, з яких 4 це студенти Торонтського Університету; інші випускники Курсів Українознавства студенти кітського року Гай Скул. Курс відкрив дир. В. Волницький, привітавши присутніх зібраних кандидатів і учителів, та подав заплановану програму навчання, підкреслюючи важливість таких курсів, та пекучу нестачу рідношкільних учителів. Викладачі курсу заплановані на два академічні семестри. Відбуваються у приміщенні школи церкви св. Миколая. Викладачами на курсах є: проф. Д. Козій, дир. Д. Гевко, мгр Я. Зорич, дир. В. Стебельський, мгр Т. Горобович, дир. І. Боднарчук, др В. Соханівський, мгр О. Соколик. З курсу повинні скористатися якнайбільше нашої молоді, щоб заповнити прогалину у наших Рідних Школах, але також, бути готовими й на той час, коли у публічних і середніх школах, (а повинно бути де вже у короткому часі!) буде впроваджено українська мова як предмет навчання.

Концерт В. Луцка. У своїх відвідинах в ЗСА і Канаді, Загостив також до Торонто, знавний співак тенор і бандурист з Лондону в Англії — Володимир Луцка, та в неділю 24-го жовтня м. р. влаштував в залі Українського Дому при вул. Крісті, свій вдалий концерт. Соліст виступав при аккомпанюванні фортепіано Зенона Лавринька і при власному аккомпанюванні на бандурі. Ветавкою у програму було скрипкове соло молодого скрипала Музичного Інституту ім. М. Лисенка — Ярослава Григорського. Концерт пройшов з великим успіхом. По березі заповнена велика зала, заслужено нагороджувала співака оплесками. Володимир Луцка, що вже вдале виступав в Торонто, знавний із своїх вдалих виступів у багатьох містах: Італії, Австрії, Німеччині, Франції, Голландії, Бельгії, Ізраїлі, ЗСА і Канаді. Українські пісні виконує він найкраще при аккомпанюванні бандури. Багато присутніх купили також новозвищену нову платівку співака. Торонто, відчине нашому дорогому гостеві, пропалаторові доброго українського імени й музичної його культури, та бажає йому, дальших успіхів. Тим більше таких успіхів бажають йому, його давні знайомі, що ті із давніх студентських його часів у Німеччині.

Свято Зброї. Організація Визвольного Фронту в Торонто, влаштували 21-го листопада м. р. Свято Зброї, з окремим відзначенням 50-ти річчя УВО і 29-річчя УПА. Свято відкриває голова місцевого Відлду ЛВУ — мгр С. Кузь, а святкову доповідь виголосив мгр В. Бородач з Брендфорду. У мистецькій частині програми виступали: чоловічий хор „Прометей“, труба оркестр „Ватурин“ під керівництвом мгр В. Кардана, трю „Троїнда“, збірне художнє читання, підготовки актора А. Ільова, та інсценізація „Гришниця“ Л. Українки, що її виконали учениці Студії Мистецького слова під провідом мгр А. Стебельської. Всі точки мистецької частини виконано бездоганно. Цікавою була доповідь мгр-а В. Бородача. Шкода, що великий навал різних імпрес в Торонто, не дали змоги заповнити залі. Вже зайнятий час, щоб КУК

зайнявся нездоровими відносинами влаштування імпрес у цьому самому дні і навіть годіні!

Торонто у 50-річчя УАШС. Ювілейний Комітет Торонтської Місійної Округи Української Православної Церкви в Канаді, відзначив ювілейними святкуваннями в дніх 20 і 21-го листопада м. р. 50-річчя Української відомленої Православної Церкви в Україні, під провідом митрополита В. Липківського. Під провідом Архиспикопа Михайла — достойно і соборно всі українські православні церкви, відзначили цей великий ювілей. Так перше відродження Православної Церкви у 1921 р., як і друге у 1941 р. були перелідувані чужими окупантами. Гарне й вільне відродження наступило вже на еміграції у різних країнах. Влаштування в ці дні нагоди Концерт мав поважний характер, який відкрив голова катедральної громади св. Володимир о. П. Родак. Об'єднані хора парафій Торонто під провідом своїх диригентів виконали цілий ряд, здебільше релігійних пісень. „Послання“ Шевченка добре передав П. Шкурка. У неділю 21-го листопада м. р. під провідом Архиспикопа Михайла в катедрі св. Володимира відбувся св. Архидієвська Літургія, а описця паняхація за мучеників УАШС. На поминальному обіді в залі катедрі промовив голова Президії Консесторії УГПЦ — о. прот. Д. Луцак і суддя М. Старчевський.

Заслужене вшанування і любов. Небуденним святом була неділя 17-го жовтня м. р. для Свято-Михайлівської парафії у Нью Торонто. У цей день парафія святково і моголодно відзначувала велику подію за час її існування. Це 5-го жовтня м. р. сповнилося 30 років служби для церкви й народу теперішньому парохів церкви св. Михайла, великому громадянськи, духовникові й патріоту — о. Богданові Остаповцеві. Цього дня в неділю, ювілей у оселуженні о. Сиротинського і Богдасевича відправляв Благодарственну Службу Божу, при шперть заповнений церкві і під чудовий спів мішаного хору Свято-Михайлівської церкви під провідом проф. І. Коваліва. Духовну проповідь виголосив о. прот. І. Сиротинський-торонтський декан. Після Служби Божої у парафіяльній обід, приготувавши панямия з ЛУЖК. За починим столом заєлі: ювілят і його найближча родина, отці та інші почесні гості. Обід відкрив голова ювілейного комітету п. П. Стельмах, а даліше провідив ним о. прот. І. Сиротинський, під час якого вітали Ювілята численні промовці, старші й молодші, мужчини, жінки і молоді, відмічючи його віддану працю для церкви і народу, його стійкість характеру, працьовитість та обов'язковість, і надіше призначення ставлення до всіх своїх парафіян, любов і терпеливість для дітей, та постійне служіння громаді, щоб бути її провідником і дорадником. Промовляли: о. прот. І. Сиротинський, інж. В. Безкльиш, А. Дзюбинський, о. митрат П. Хомина, о. Р. Набєреній В. Дзюбинський, п-і Сорочиків, Городьська. Молодь піднесла своєму о. ювілятові подарунок, а П. Воско віддеклямувала вірш зокрема на це свято написаний. Привіти, яких було дуже багато, розпочались привітом від старенької мами достойного ювілята з України, Блаженнішого Верховного Архиспикопа Кардинала Посіяфа, Митрополита Максима, Владика Іандора, та багато інших. Головний промовець мгр І. Городьський, накреслив постать ювілята як священика, патріота й громадянина. До незабутних треба зачислити й промову подяку самого ювілята, який сердечно дякував за вияв такої пошани й любови та обіцяв і надаліше вести свою працю на славу Бога і добро української церкви і народу. Долучаємось і ми до щирих привітів для достойного ювілята, та бажаємо обильних

Божих ласк, зокрема довгого і міцного здоров'я.

РЕЧИТАЛЬ АННІ ЧОРНОДОЛЬСЬКОЇ В НЬО ЙОРКУ
Нью Йорк. — Молода співачка-солістка меццо-сопрано Анна Чорнодольська із Канади виступила вперше із власним концертом у Нью Йорку в Карнегі Голл, в залі речиталив, цього вістирка 18-го січня, о 8-й годіні вечірнього. Докладних відомостей про її репертуар та аккомпаніатора немає. Речиталь спонсорує канадійська міжнародна музична організація під назвою „Жонес Мюзикаль“ — „Музична Молодь“ та мандатійський консулат у Нью Йорку. Після концерту відбудеться для молоді обдарованої співачки Анни Чорнодольської і запрошених гостей прийняття в консулаті Канади у Нью Йорку.

КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ У АРГЕНТИНІ
Буенос Айрес. — Створена рік тому молодече Капеля Бандуристів при філії „Провітні“ в Льявояль дала для громадянства концерт, під диригуванням проф. Васяля Качурака, присвячений Лесі Українці. Слово про поетку виголосила студентка - пластунка Оля Човган. У програмі Капелі були пісні на слова Лесі Українки, в тому „Ой не зникли золоті терни“, „Сьогодні сонце за горою“ та ін. Тижневик „Українське Слово“ повідомляв, що „концерт був на високому рівні, але не дотягнув публіки, що на всіх учасників Капелі зробило неприємне враження“.

Божих ласк, зокрема довгого і міцного здоров'я.

У 100-річчя В. Стефанюка. Стараним Літературно-Музичному Клубу в Торонто відзначено, 5-го листопада м. р. у залі Свято-Миколайської Школи, річницю великого письменника — 100 річчя з дня народження Васяля Стефанюка. Вечір відкриває голова клубу інж. Л. Вертиго, а твори Стефанюка читали: А. Стебельська, Стефанія Шинько, Ольга Мак. З доповіддю — „Слово про батька“ виступив Ю. Стефанюк, яку слухачі пролунали з великою увагою, у свій вони бачили немов живо Стефанюка, відображено у постаті його сина Юрія, який з такою вмільстю і теплотою доповідав не тільки як син, але як добрий літературознавець, зокрема творчості свого батька. Вечір пройшов з великим успіхом і залишив миле й гарне враження.

Благодарственний Соборний Молебень. Стараним Раді Українських Організацій Торонто за Патріархат, був відслужений у суботу 13-го листопада м. р. в церкві св. Миколая Благодарственний Соборний Молебень, для відзначення успішного закінчення 5-го Архиспикопського Синоду Української Католицької Церкви під провідом Іх Блаженства Блаженнішого Верховного Архиспикопа Кардинала Посіяфа. Соборний Молебень відслужили два Соборові Отці Високпресвященні Владики Кир Ізидор з Торонто і Кир Іван з Австралії, в оселуженні численного торонтського духовенства. Виповідав о. хвилі слово виголосили оба Владики, в церкві по Молебень, та другого дня 14-го листопада вже в ширшій формі на громадському зібранні-зустрічі з соборними отцями в Українському Домі при вул. Крісті, де при цій нагоді численні присутні аложили свої щедрі пожертви для потреб Іх Блаженств, які виносили біля 8,000 дол. Далші пожертви складатимуться у парахіях. На багато достояльних замітів Високпресвященні Владики давали відповіді, запевняючи що змаг і послідовна хоч і нелегка праця нашого Духовного Ватика-Провідника, Страдальника та Ісповідника Блаженнішого Верховного Архиспикопа увінчається повним успіхом і наша Церква осягне, все, що їй належить для належного її росту, наколи ми всі будемо молитися за це і знову підтримувати всі заходи Верховного у єдиній спільній дії.

Конкретизується підготовка збірника з нагоди 100-річчя Анадемічної гімназії (Закінчення з 1-ої стор.)
Менчук, д-р Микола Рибак, д-р Павло Сенцив, д-р Володимир Третьяков, о. митрат Петро Хомина та проф. д-р Володимир Янів. Завдяки наполегливій праці проф. д-ра Степана Шаха та подійним заходам мгра Івана Костюка, досі підстило і брати багатотисяч документальний писаний та ілюстраційний матеріал до історії цієї гімназії та її неперевершеної ролі у вихованні молодих поколінь. На чергу приходить упорядкування і селекція зібраних матеріалів та їх остаточна підготовка до друку. Це й було причиною відвідин секретаря Ювілейного Комітету мгра Івана Костюка і члена цього Комітету мгра Ярослава Шербанюка в редакції „Свободи“ минулої п'ятниці, 14-го січня, та їх конференції з трьома редакторами „Свободи“ і риночасно членами Редакційної Колегії Ювілейного Збірника — Іваном Кедрином-Рудницьким, Богданом Кравцем та Антоном Драганом, які в найближчих тижнях познайомляться з цілістю зібраного матеріалу та приготують і передадуть на схвалення Ювілейного Комітету рамовий проєкт Ювілейного Збірника та його остаточного редакційного оформлення. Передбачається остаточне оформлення Збірника та його здачу до друку в цьому році.

Губернатор Алабами Воллес проголосив свою кандидатуру на президентські вибори
Талгассі, Флорида. — У четвер 13-го січня губернатор Алабами Джордж Воллес офіційно проголосив себе кандидатом на президентські вибори від Демократичної партії. Він візьме участь у виборах на Флориді. На запитання журналістів, чи він планує розпочати рух за створення третьої політичної партії перед виборами, губернатор не дав прямої відповіді. Жестікулючи відзначив, що риторичні висловлювання, Дж. Воллес сказав, що тільки він, як демократичний кандидат, дасть змогу населенню стеити флориді виступити проти примусового перевезення автобусами дітей до шкіл та проти втручання „великого уряду“ в приватне життя громадян. У 1968 році, в тогочасних президентських виборах, Дж. Воллес здобув на Флориді 624 207 голосів виборців, як кандидат Американської партії. Його виборчі партії тоді тогочасній кандидат і потім президент Р. Ніксон, який на Флориді одержав понад 886 тисяч голосів, та Е. Гомфрі, який здобув 678 804 голосів. Хоча губернатор Дж. Воллес займає у так виборів на Флориді третє місце, все таки він здобув дві треті з усіх 67 повітів півострова. Дж. Воллес виступав у залі флоридського сестетового Сенату перед журналістами, а багато його привітань часто одлескували промову нового кандидата на Президентта ЗСА.

Підготовляють до друку ілюстрований „Словник українських художників“
Київ. — Після нагородження „Премією УССР“ поета-академіка Миколи Бажана та групи співробітників, редакторів „Історії Українського Мистецтва“, газети „Культура і Життя“ в 9-го січня помістила розмову з М. Бажаном. У ній повідомлено, що „завершується редакційна підготовка рукопису та ілюстраційних матеріалів „Словника Українських Художників“, що має 800 аркушів друку й близько 600 ілюстрацій-репродукцій, в тому до 50 кольорових. „Це буде своєрідне доповнення до „Історії Українського Мистецтва“, сказав М. Бажан: „Читачі знайдуть тут відомості про українських живописців, скульпторів, графіків, архітектів, майстрів театральної й кінодекараційного мистецтва, декоративно-прикладного мистецтва тощо“. Було помічено понад 2500 життєписів українських мистців з минулого та з періоду „УССР“. Книжка вийде в кінці цього року. Двоєтова „Шевченківська Енциклопедія“ мала б вийти друком під кінець 1973 року.

Учителі в Україні вітають із сіл до міст
Київ. — „Що найбільше турбує керівників сільських відділів народної освіти? — комплектація шкіл учителями“, — інформус „Радянська Україна“ за 7-го січня: „Ця проблема була і залишається найбільшочішою“. Наприклад, у Таврійському районі Вінницької області було потрібно нових 144 вчителів, а прибули тільки 92 — не було бажано їх іхати на села. „Мало того, дехто й з тих не з'явився. Випускники Вінницького педінституту Н. Рєзнік на роботу не прибула, і всю першу чверть року російську мову й літературу в школі не читав. Випускниця П. Войчук... працювала тільки півтора місяці, а потім, не попередивши нікого, переїхала до Вінниці. А ми й досі не можемо знайти їй заміну“. З 10 молодих вчителів, які прибули до того району в 1966 році, залишились на праці тільки три. „Тікають, як правило, молоді вінничани, взагалі — мешканці міст. Потім їх можна зустріти на будь-якій роботі, часом ду-

же далей від педагогіки“. Газета нарікає на „віткачів“, додаючи, що в селах вони мають і квартири, і трохи землі для городу, а райони немає порушення тільки для вчителів, але вони все одно співають. Газета пропонує зробити реформу „трудового законодавства“, щоб стримувати відлив учителів із сіл.

Праця HELP WANTED MALE SHORT ORDER COOK Limited salad preparation required. 7 a.m. to 3 p.m. 3 p.m. to 11 p.m. to 7 a.m. shift available or 11 a.m. to 8 p.m. split shifts available. Some exp. helpful but will train. Full and part time hrs. avail. Must be able to work at least 3 days a week. Salary range \$2.35 per hour to \$3.00 per hr. depending on exp. For appt. call Mr. Beberman at 201 391-6663

MOLD MAKERS MACHINIST Apply in person Mr. Hanger 42-11 9th Street Long Island City, N.Y.

МАШИНИСТИ 2-го класу РОБЛЕННЯ МОДЕЛІВ Мусить мати довідку. Постійна праця. Tap-Rite Products Division 204 Railroad Avenue Hackensack, N.J.

Праця FEMALE MATRON POSITIONS Now open for full time people 5 days, 40 hr. wk., 7 a.m. - 3 p.m., 3 p.m. - 11 p.m. Company paid fringe benefits. Starting salary \$2.00-\$2.50 pr. hr., depending on experience. Transportation necessary. Please call Mr. Beberman at (201) 391-6663. Holiday House of Montvale, Garden State Pkwy., Montvale, N.J.

Праця MALE & FEMALE MATRON POSITIONS Now open for full time people, 5 days, 40 hr. week, 7 a.m.-3 p.m., 3 p.m.-11 p.m. Company paid fringe benefits. Starting salary \$2.00-02.50 per hour, depending on experience. Transportation necessary.

SHORT ORDER COOK Limited salad preparation required. 9 a.m. to 3 p.m., 3 p.m. to 11 p.m. to 7 a.m. shift available or 11 a.m. to 8 p.m. split shifts available. Some exp. helpful but will train. Full and part time hrs. avail. Must be able to work at least 3 days a week. Salary range \$2.35 per hour to \$3.00 per hr. depending on exp. For appt. call Mr. Beberman at 201 391-6663. Holiday House of Montvale, Garden State Parkway Montvale, N.J.

ФАРМАЦЕВТИ Праця на кілька годин у шпиталі Hospital, N.Y.S. на 71 ліжок. Вимагається ліценсу. Тел. Mr. Gallagher 160 E. Main Street Port Jervis, N.Y. 12771 (914) 856-5351 Довірно відповід.

X-RAY/TECHNICIAN N.Y.S. License. Досконалі бенефіти і умовни праці. Голоситесь Personnel Office St. Francis Hospital 160 E. Main Street Port Jervis, N.Y. 12771 (914) 856-5351

Праця FEMALE МАШИНИВИ ОПЕРАТОРКИ Перша, друга і третя шифти. Голоситесь: ARROW PLASTIC CORP. 1 Mattimore St., Passaic, N.J. Тел.: 473-0909

Real Estate КОЧЕТЕ ПРОДАТИ АБО КУПИТИ ВУДИНОК, БІЗНЕС, ЗЕМЛІ? звертайтесь до УКРАЇНСЬКОГО ФІРМИ GEMINI REAL ESTATE CO 98 - Second Avenue New York, N.Y. Tel: 477-6406

Л. ЛУЦІВ ОЛЬГА КОБИЛЯНСЬКА Ціна 80 центів "СВОБОДА" 81-88 Grand Street Jersey City, N.J. 07308

НЕ Є ДОБРИМ БАТЬКО ТА МАТИ, ЯКІ НЕ ЗАБЕЗПЕЧАТЬ ДОСТАТНЬО СЕБЕ І СВОИХ ДІТЕЙ В НАРОДНОМУ УНАРОДНОМУ СОЮЗІ. ВІД ЖИТТЬОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УЖЕ ЗАВТРА МОЖЕ ЗАЛЕЖАТИ ІХ ВЛАСНА ДОЛЯ ТА ДОЛЯ ІХ ДІТЕЙ!

SCHOOLS Учіться англійського в Ньюйоркському Університеті 14-ти тижнева програма денних, вечірніх і суботнянних класів по англійську торговельну кореспонденцію, граматику, читання, справлявання вимови, й у мовній лабораторії. Ресстрація від 17 січня до 5 лютого. Класи починаються від 31 січня. Інформації телефонічно: 598-3931 або писати до: THE AMERICAN LANGUAGE INSTITUTE School of Continuing Education 1 Washington Square North New York, N.Y. 10003

Збори Відділів УНС П'ЯТНИЦЯ, 21-го СІЧНЯ 1972 р.

АСТОРІЯ, Н. П. Місячні збори Б-ва св. Миколая 5-ий Відділ о год. 7-й веч. в церковній залі при 37-09 31-ша Ешшо. Пропісля чл. прибути. — М. Хомаціук, секр.

СВОБОДА, 22-го СІЧНЯ 1972 р.

НЬО ЙОРК, Н. П. Річні загальні збори 204 Відл. о год. 6-й по пол. в доміні Самомомої, 98-2-та Авеню. На порядку: важні організаційні справи і вибір управи на 1972 р. По зборах перекувка. — Управа.

КАТЕРИНА СТЕФАНІШИН, члена УНС Відл. 379 Б-ва св. Юрія в Чикаго, Ілл., номер 2 в грудні 1971 р. на 78 р. ж. Полішня стала членкою УНС в 1934 р. Полішня в смутку мука Гурри, 3 синів: Нестора, Івана і Нед, домку Ануу, 9 внуків і 4 правнучків. Похорон відбудує 4 грудня 1971 р. на цвинтарі св. Марії в Рав Рав, Міч. Вічна й Память! П. Сосіна, секр.

ГРИГОРІЙ КАВАРА, член УНС Відл. 293 Б-ва св. Миколая в Брукліні, Н. П., номер 28 в грудні 1971 р. на 77 р. ж. Став членом УНССоюзу 1943 р. Полішня у смутку дружини Текило 12 доньки — Катерину і Ануу. Похорон відбудує 31 грудня м. р. на цвинтарі St. Charles, Farmingdale, N.Y. Вічна Память! Ірена Трачук, секр.

КАТЕРИНА НАКОНЕЧНА — члена УНС Відл. 211 Б-ва св. Арх. Михайла в Стетен Айленд, Н. П., номер 1-го січня 1972 р. на 80 р. ж. Народилася в с. Долишині, пов. Рогатин, Україна. Стала чл. УНС в 1934 р. Полішня в смутку мука, 2 синів: Івана і Васяля, 3 доньки: Ануу, Гелен і Дзєнет, брата Янка, 18 внуків, 8 правнучків. Похорон відбудує 4 січня 1972 р. на цвинтарі св. Петра в Staten Island, N.Y. Вічна й Память! Т. Соколонський, секр.

Різне ROMAN PARCEL SERVICE 141 2nd Avenue New York City Tel.: (212) 475-7490 — Бюро Бей — ВСЕЛЕНН СВІТ РІЗНА ХРИСТОТОВО І НОВОГО РОКУ Х р і с т о с Р е з у с і т а в с я ! FARM & ACREAGE 185 АКРІВ Басейн, порт, 2 веру-аршини, дім — детер, організації парку. Інші будинки: 9400 ft. фронту. \$100,000, злочин сплати. J. K. SCHWARTZ Ellenville, N.Y. (914) 647-4400

НА МЕДИЦІ ТЕМІ ЛІКАРСЬКИЙ ДОВІДНИК

Ціна: 15.00 дол. в репродукції Замовлення і нарахування (тільки чек або кредитні перекази) слати до: СВОБОДА 81-88 Grand Street Jersey City, N.J. 07308

Funeral Directors Theodore WOLININ, Inc. Директор Похоронного Заведення 123 East 7th Street NEW YORK, N.Y. 10009 Тел.: GR 5-1487 СОЛІДНА ОБСЛУГА

SINKOWSKY FUNERAL SERVICE 2844 Westchester Avenue NEW YORK, N.Y. 10461 Тел.: 863-2476

Директор ПОСІФ СЕНКОВСЬКИЙ Завідує влаштування похоронів в каліфорній, Франкленх в кожному районі міста. Похорони в каліфорній.

ПЕТРО ЯРЕМА УКР. ПОГРЕБНИК Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ Контрольована температура. Модерна каліня до ужитку ДАРОМ. PETER JAREMA 129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y. ORegon 4-2568

НОВАЛЬЧИН FUNERAL HOME Completely AIR CONDITIONED Займається Похоронами в стейті NEW JERSEY. Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку-є родина, кличте, як в день, так і вночі. WILLIAM F. RASLOWSKY, Manager 129 Grand Street (cor. Warren Street) Jersey City, N.J. 07302 HENDERSON 4-5131

Іх вино, Чуло... було... Я також хворий, Тарзано, ко! Я думаю, що Момбузі ви- без сліду! Твій друг, Буль- звяркозозоване... Мусьмо пробувати... п'яти... швид- Ох, добре! Вони влізли дрого з нашу пастку, Нік- лохоронити їх в джунглі!... во, був мудрий!